

Kermes roboris (Fourcr.) Fern. in Nederland (Coccina).

Midden Juli 1921 zond mijn neef, Dr. A. C. OUDEMANS te Arnhem, mij eenige nagenoeg kogelronde bolletjes, door eene zijner oud-leerlingen, Mej. T. BUYSMAN, nabij Wolfheeze aangetroffen. Daarbij was door de vindster het volgende vermeld: „Bolletjes op de schors van een met korstmos bedekten eikeboom. Gewone zwarte boschmieren bij groepjes er omheen. Sommige bolletjes waren met wit poeder gevuld, andere waren leeg. In één was een gaatje. Zouden de mieren dat gedaan hebben?” De vraag van mijn neef, of deze voorwerpen mij bekend waren, moest ik ontkennend beantwoorden, doch deelde ik dadelijk zijn vermoeden, dat wij met eene schildluis te maken hadden. Destijds bleef verder onderzoek achterwege, doch nam ik dit onlangs weder op. Toen ontdekte ik, dat één der bolletjes pas uitgekomen larfjes bevatte, die Cocciden-larfjes bleken te zijn; het „witte poeder” bestond uit eieren. Toen ik kort daarop de gelegenheid had, het Standaardwerk van ROBERT NEWSTEAD, *Monograph of the Coccidae of the British Isles*, 2 dln., Ray Society 1901 en 1908, te raadplegen (uit de Bibl. v. h. Instituut v. Phytopathologie te Wageningen), bleek mij onmiddellijk uit Pl. 60 (Dl. II) en de beschrijving op p. 140, dat ik te doen had met *Kermes variegatus* (GMEL.), wat een synoniem is van *Kermes roboris* (FOURCR.) FERN. volgens het nieuwere werk van L. LINDINGER, *Die Schildläuse (Coccidae) Europas u. s. w.*, 1912, p. 287. No. 948 (Bibl. v. d. Plantenziektkundigen dienst te Wageningen).

Deze schildluis is enorm groot; de nagenoeg kogelronde bolletjes hebben een diameter, die tot 10 m.M. kan bedragen. Zij gelijken eenigszins op de gallen van *Dryophanta longiventris* HTG., zoowel door de grootte, als door de eigenaardige teekening. Zij zijn bruinachtig geel van kleur, met 3 à 4 uit meer of minder versmolten vlekjes bestaande dwarsbanden van donkerbruine kleur, waartusschen nog enkele andere, ook in rijen geschaarde vlekjes voorkomen. De exemplaren waren van verschillende grootte en ouderdom, wat echter niet gelijk opging, daar de grootste niet steeds de rijpste waren. Er waren er gevuld met eieren, met larven en ledige.

Dat ze door mieren bezocht werden, is juist karakteristiek voor schildluizen; de mieren toch zijn evenzeer gesteld op de vloeibare excretie dezer dieren, als op die der bladluizen.

NEWSTEAD geeft (in 1903) slechts ééne enkele vindplaats voor Gr. Brittanje op, n.l. Blean Woods, Herne, Kent, waar in 1897 vijf stuks bijeen verzameld werden. LINDINGER vermeldt verscheidene landen, te weten: Bohemen, Duitschland, Engeland, Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Rusland, Tirol.

In de „Naamlijst van inlandsche Coccidae” van P. VAN DER GOOT, Ent. Ber. Dl. 3, p. 285, 1 Sept. 1912, wordt de soort niet genoemd. Eene latere opgave in het Tijdschr. v. Ent. of de Ent. Ber. heb ik evenmin kunnen ontdekken. Tenzij dus opgave in een niet speciaal entomologisch periodiek mocht hebben plaats gevonden, mag men aannemen, dat dit merkwaardige dier nog niet als inlandsch vermeld is.

Schovenhorst, Putten, Januari 1922. J. TH. OUDEMANS.

Nieuwe Vondsten voor de Nederlandsche Coleopteren- fauna XXXIX.

372. *Hydroporus pictus* F. Exemplaren, bij welke de zwarte kleur op de achterhelft der dekschilden zich zoozeer heeft uitgebreid, dat van de gele teekening van het uiteinde nagenoeg niets meer over is en zelfs de gele zijrand daar ter plaatse verdwenen kan zijn, worden door ZIMMERMANN als a. *arcuatus* PANZ. beschouwd. Ik zag exemplaren uit Wouw, Halsteren en Well (Limb.).

550bis. *Tomoglossa luteicornis* ER. Mr. D. UYTENBOOGAART ving bij Valkenburg, Juni, twee exemplaren, van welke één voor mijne collectie bestemd werd, waarvoor mijn dank. In de beschrijving van het genus *Tomoglossa* zegt KRAATZ (Naturgesch. d. Insect. Deutschl. 1858, p. 343): „das dritte Glied (der Fühler) deutlich länger und kräftiger als das zweite”, dit is niet juist; zooals GANGLBAUER („Die Käfer von Mitteleuropa” II 1895, p. 131) terecht zegt is: „das dritte viel schmaler und kürzer als das zweite”. De soort gelijkt zeer op eene kleine *Phloeopora*, van de grootte van *Atheta analis* GRAV.